

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

26 грудня 2016 р.

№69-ріш

Справа №2-26.215/72-2016

**Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції**

Адміністративна колегія Миколаївського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №2-26.215/72-2016 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції виконавчим комітетом Первомайської міської ради,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Миколаївського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету від 08.11.2016 №78-р розпочато розгляд справи №2-26.215/72-2016 про порушення виконавчим комітетом Первомайської міської ради, ідентифікаційний код 04056575 (місцезнаходження: 55213, Миколаївська обл., м. Первомайськ, вул. Грушевського, 3) законодавства про захист економічної конкуренції у зв'язку з наявністю в його діях ознак порушення, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, встановлено наступне.

За результатами збирання та аналізу доказів у справі №2-26.215/72-2016 встановлено наступне.

У зв'язку з виконанням доручення заступника Голови Антимонопольного комітету України від 08.09.2016 №9-01/8551 щодо розгляду звернення гр. Васильєва Володимира Володимировича (надалі - Заявник), що надійшло до Прокуратури Миколаївської області, Миколаївським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення, територіальне відділення) здійснюється контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Первомайською міською радою в особі її виконавчого комітету.

Предметом розгляду звернення були факти, які можуть свідчити про наявність ознак порушення норм чинного законодавства при прийнятті виконавчим комітетом Первомайської міської ради рішення від 10.06.2016 №264 "Про упорядкування розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ" (надалі – Рішення №264).

Заявник, зокрема акцентував увагу на визначенні комунального підприємства Первомайської міської ради "Місто майбутнього" виконавцем робіт з облаштування та утримання місць для розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної

торговельної мережі на території міста з порушенням вимог чинного законодавства, а також на встановленні обов'язку щодо укладання договорів пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою

Відділенням було проведено правовий аналіз обставин, про які зазначає Заявник, та встановлено наступне.

Первомайська міська рада, код ЄДРПОУ 35926170 (адреса: 55213, Миколаївська обл., м. Первомайськ, вул. Грушевського, 3), враховуючи положення частини першої статті 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (надалі - Закон) є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад, відповідно до положень статті 11 Закону, є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.

Виконавчий комітет Первомайської міської ради, код ЄДРПОУ 04056575 (адреса: 55213, Миколаївська обл., м. Первомайськ, вул. Грушевського, 3) здійснює свою діяльність відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Конституції України та інших нормативно-правових актів, а також є виконавчим органом Первомайської міської ради.

Положення частини першої статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" передбачають, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.

Отже, дія Закону України "Про захист економічної конкуренції" поширюється на діяльність виконавчого комітету Первомайської міської ради у сфері прийняття рішень, що можуть вплинути на економічну конкуренцію.

Чинне законодавство наділяє виконавчі органи місцевих рад певними повноваженнями щодо регулювання правовідносин, які виникають в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.

Відповідно до статті 30 Закону до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад відноситься організація благоустрою населених пунктів, залучення на договірних засадах з цією метою коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також населення; здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів, організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян.

Питання щодо утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності, на яких розміщені тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення врегульовані, зокрема Законом України "Про благоустрій населених пунктів", Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності", наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 №244 "Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності", Наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України "Про затвердження Правил роботи дрібно роздрібною торговельною мережі" від 08.07.1996 №369 (надалі - Правила).

Згідно статті 13 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" до об'єктів благоустрою населених пунктів належать:

1) території загального користування:

а) парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики;

- б) пам'ятки культурної та історичної спадщини;
- в) майдани, площі, бульвари, проспекти;
- г) вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки;
- г) пляжі;
- д) кладовища;
- е) інші території загального користування;
- 2) прибудинкові території;
- 3) території будівель та споруд інженерного захисту територій;
- 4) території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору.

До об'єктів благоустрою можуть належати також інші території в межах населеного пункту.

З метою вдосконалення порядку залучення пайової участі (внеску) власників засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в утриманні об'єктів благоустрою та врегулювання питань провадження підприємницької діяльності шляхом використання засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі, а також упорядкування розміщення таких засобів та об'єктів торгівлі на території міста Первомайськ, виконавчий комітет Первомайської міської ради прийняв рішення від 10.06.2016 №264 "Про упорядкування розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ", яким затверджено Порядок визначення обсягів пайової участі (внеску) власників засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в утриманні об'єктів благоустрою міста Первомайськ та Положення про розміщення засобів пересувних та об'єктів дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ.

Визначення поняття "дрібнороздрібна торговельна мережа" міститься в Національному стандарті України ДСТУ 4303:2004 "Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять", який затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 05.07.2004 №130, а саме – це частина роздрібної торговельної мережі, яка об'єднує торговельні об'єкти, розміщені в спорудах некапітального типу або в пересувних (переносних) технічних засобах, і призначена для організування продажу товарів певного асортименту з використанням найпростішої технології торговельного процесу.

Відповідно Правил засоби пересувної мережі - автомагазини, автокафе, авторозвозки, автоцистерни, лавки-автопричеми, візки, спеціальне технологічне обладнання (низькотемпературні лотки-прилавки), розноски, лотки, столики тощо.

Пункт 6 Рішення №264 передбачає, що суб'єкти господарювання здійснюють розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі на території міста Первомайськ після укладення договору щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою та отримання інформаційного талону.

Тобто, фактично даними документами передбачено, що суб'єкти господарювання можуть здійснювати розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі на території міста Первомайськ, лише після укладення договору щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою, іншими словами, виконавчий комітет Первомайської міської ради встановив обов'язок для зазначених суб'єктів господарювання укласти даний договір для провадження відповідної діяльності.

Листом від 15.10.2016 №5950/03.1-22 на вимогу територіального відділення від 26.09.2016 №2-292/52-1397 виконавчий комітет Первомайської міської ради пояснив, що прийняття даних регуляторних актів зумовлене наступним: "Відповідно до пункту 10 частини другої статті 10 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" визначено, що до повноважень виконавчого комітету Первомайської міської ради належить визначення

обсягів пайової участі власників засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в утриманні об'єктів благоустрою".

Пунктом 5 частини першої статті 16 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" передбачено заборону самовільного встановлення на об'єктах благоустрою торговельних лотків, павільйонів, кіосків, тощо. Виконавчий комітет Первомайської міської ради зазначає, що це є підставою для залучення суб'єктів господарювання до сплати пайової участі при розміщенні засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі для провадження підприємницької діяльності. Договір є підтверджуючим документом на право суб'єкта господарювання на розміщення засобу пересувної або об'єкти сезонної дрібнороздрібної торгівлі. Також, додатком до договору є Інформаційний талон, що підтверджує факт пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою міста Первомайськ.

Відповідно до пункту 10 частини другої статті 10 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить визначення обсягів пайової участі власників тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення в утриманні об'єктів благоустрою.

Згідно пункту 5 частини першої статті 16 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" на об'єктах благоустрою забороняється самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо.

Визначення поняття "тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності" передбачене статтею 28 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", а саме це є одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

Частиною четвертою вищезазначеної статті передбачено, що розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Даний порядок затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 №244 "Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності" (надалі - Порядок).

Відповідно до пункту 2.1 підставою для розміщення тимчасової споруди є паспорт прив'язки тимчасової споруди. Крім того, пунктом 2.15 визначено, що паспорт прив'язки видається на безоплатній основі.

Пункт 2.2 Порядку визначає, що замовник, який має намір встановити тимчасову споруду, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення тимчасової споруди.

Отже, для розміщення тимчасової споруди суб'єкту господарювання необхідно звернутися до уповноваженого органу та отримати паспорт прив'язки тимчасової споруди.

В свою чергу, виконавчий комітет Первомайської міської ради визначає укладання договору щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою обов'язковою умовою для розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ, що суперечить вимогам чинного законодавства.

Обов'язок власника тимчасової споруди забезпечити належне утримання прилеглої до тимчасової споруди території та відновлення благоустрою передбачений частиною четвертою статті 15 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" та пунктом 2.22 Порядку.

Стаття 1 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" дає визначення "утримання в належному стані території" - використання її за призначенням відповідно до генерального плану населеного пункту, іншої містобудівної документації, правил

благоустрою території населеного пункту, а також санітарне очищення території, її озеленення, збереження та відновлення об'єктів благоустрою.

Враховуючи положення частини четвертої статті 15 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" власник тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою державної та комунальної власності має право вибору щодо того, яким чином він забезпечить належне утримання об'єкта благоустрою – самостійно чи шляхом укладання договору пайової участі.

У випадку невиконання чи неналежного виконання обов'язку власника тимчасової споруди щодо утримання в належному стані прилеглої до тимчасової споруди території уповноважені органи можуть притягнути його до адміністративної відповідальності відповідно до статті 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення, яка передбачає відповідальність за порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою територій населених пунктів.

Таким чином, на законодавчому рівні визначений механізм впливу на суб'єкта господарювання, що розміщує тимчасову споруду на території об'єкта благоустрою, що належить до державної чи комунальної власності, та самостійно забезпечує належне утримання прилеглої території, в разі недотримання ним своїх обов'язків.

Вищенаведене свідчить про те, що встановлення органами місцевого самоврядування обов'язку для суб'єктів господарювання укладати договори пайової участі, не є єдиним шляхом для забезпечення утримання об'єктів благоустрою у належному стані.

Тобто, нормами чинного законодавства не передбачено можливості встановлення органами місцевого самоврядування обов'язку власників тимчасових споруд укладати договір щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою, що виступатиме в якості дозвільного документу для розміщення тимчасових споруд.

Під час проведення дослідження у справі, Відділенням з інформації, розміщеної на офіційному сайті Державної регуляторної служби України (<http://www.dkrp.gov.ua/>), встановлено, що власники тимчасових споруд не зобов'язані брати пайову участь в утриманні об'єктів благоустрою. На умовах договору, власник тимчасової споруди **може фінансувати** утримання прилеглої до тимчасової споруди території шляхом оплати пайової участі з утримання в належному стані об'єкта благоустрою. Водночас проведений територіальними органами Держпідприємництва України аналіз проблемних питань розвитку підприємництва в регіонах виявив, що рішеннями органів місцевого самоврядування в окремих регіонах встановлюється **обов'язкова вимога** для власників тимчасових споруд **брати пайову участь в утриманні об'єктів благоустрою**.

Враховуючи викладене, Держпідприємництво України підготувало низку звернень до органів місцевого самоврядування та обласних прокуратур, з пропозиціями скасувати рішення органів місцевого самоврядування, які суперечать принципам державної регуляторної політики або прийняті з порушенням установлених законом вимог.

Крім того Відділенням було одержано інформацію, що, зокрема Головне управління ДФС у м. Києві відзначає, що відносини щодо укладання договору пайової участі в утриманні об'єкту благоустрою є цивільно-правовими, а це означає, що вони є майновими відносинами, заснованими на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників за відсутності адміністративного підпорядкування між ними в порядку здійснення управлінських функцій (інформація з офіційного сайту територіальних органів ДФС у м. Києві - <http://kyiv.sfs.gov.ua/>).

Виходячи з даних положень, суб'єкти господарювання, що розміщують засоби пересувної та об'єкти сезонної дрібнороздільної торговельної мережі на території міста Первомайськ, мають право брати пайову участь в утриманні об'єктів благоустрою. Тобто, це не являється їх обов'язком, або ж обов'язковою умовою провадження даної господарської діяльності.

Відділенням встановлено, що виконавцем робіт з облаштування та утримання місць для розміщення засобів пересувних та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі на території міста Первомайськ відповідно до Рішення №264 визначено комунальне підприємство Первомайської міської ради "Місто майбутнього" (надалі – КП "Місто майбутнього").

Згідно частини першої статті 15 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності. У разі відсутності таких підприємств органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень визначають на конкурсних засадах відповідно до закону балансоутримувачів таких об'єктів.

Отже, КП "Місто майбутнього" виступає балансоутримувачем об'єктів благоустрою на території міста Первомайськ.

Проте, як повідомив виконавчий комітет Первомайської міської ради листом від 05.09.2016 №5950/03.1-22, рішенням виконавчого комітету Первомайської міської ради від 12.08.2016 №365 "Про внесення змін в рішення виконавчого комітету міської ради від 10.06.2016 №264 "Про упорядкування розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ" виключено положення щодо здійснення КП "Місто майбутнього" будь-яких повноважень щодо утримання об'єктів благоустрою в місті Первомайськ.

Також Первомайська міська рада надала інформацію, що КП "Місто майбутнього" в процесі організації та здійсненні розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі не задіяне та самостійно не розміщує вищевказані об'єкти. В період з 10.06.2016 по 12.08.2016 КП "Місто майбутнього" договорів щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою не укладало.

12.12.2016 на електронну адресу територіального відділення надійшов лист без дати та номера від КП "Місто майбутнього" на вимогу від 14.11.2016 №2-292/80-1638, яким КП "Місто майбутнього" повідомило, що воно не визначено виконавцем робіт з облаштування та утримання засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі на території м. Первомайськ.

До того ж, Рішення №264 доповнено наступним положенням - сума пайового внеску має зараховуватись на рахунок цільового фонду соціально-економічного розвитку міста і після зарахування 100% відповідної суми пайової участі за договором щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою управління житлово-комунального господарства міської ради оформлює інформаційний талон засобу пересувної або об'єкту сезонної дрібно роздрібної торговельної мережі у вигляді додатку до договору щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою та передає його до Центру надання адміністративних послуг апарату виконавчого комітету міської ради.

Необхідно вказати, що виконавчий комітет Первомайської міської ради акцентує увагу на тому, що на сьогоднішній день відсутні: нормативно-правовий акт, який би врегульовував порядок та механізм сплати пайової участі, порядок укладання договору щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою та методика розрахунку відповідної сплати.

Відповідно до статті 15 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" Типовий договір щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.11.2013 №537 "Про затвердження Типового договору щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою", зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.12.2013 за №2073/24605, затверджений відповідний Типовий договір щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою.

За результатами аналізу наданих виконавчим комітетом Первомайської міської ради договорів щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою (договір від 19.08.2016 №1, договір від 02.09.2016 №4, договір від 20.09.2016 №10) Відділенням встановлено, що управління житлово-комунального господарства Первомайської міської ради, при укладанні договорів з суб'єктами господарювання щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою, використовує редакцію договору, що не відповідає вимогам чинного законодавства, зокрема Типовому договору щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою.

А саме, замінена сутність предмету договору іншим поняттям – "Замовник зобов'язується оплатити пайову участь в утриманні об'єктів благоустрою міста Первомайськ за використання торговельної площі, на території якого розташований засіб пересувної чи об'єкт сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі, власником якої є Замовник." Тоді як в пункті 1.1 Типового договору щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою вказано - "Замовник зобов'язується оплатити пайову участь в утриманні об'єкта благоустрою, на території якого розташована тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, власником якої є Замовник, а Виконавець зобов'язується забезпечити належне утримання прилеглої до зазначеної споруди території."

Зокрема відсутній і обов'язок Виконавця забезпечити на території, прилеглій до тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою у межах, визначених схемою благоустрою території:

- санітарне очищення та прибирання з дотриманням вимог Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 року №145, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 квітня 2011 року за №457/19195;

- утримання вулично-дорожньої мережі з дотриманням вимог Технічних правил ремонту і утримання вулиць та доріг населених пунктів, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 14 лютого 2012 року №54, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 березня 2012 року за №365/20678;

- утримання зелених насаджень з дотриманням вимог Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 квітня 2006 року №105, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 27 липня 2006 року за №880/12754;

- виконання відповідних робіт з утримання об'єктів благоустрою згідно з номенклатурою, наведеною у додатку 5 до пункту 1.8 Порядку проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 23 вересня 2003 року №154, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 12 лютого 2004 року за №189/8788.

Заміна сутності предмету договору щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою може призвести до виникнення проблем при розв'язанні спорів учасників правовідносин у сфері утримання об'єктів благоустрою у суді, тому як може позбавити їх ефективності й істотно ускладнити захист порушених прав та інтересів Виконавця.

Згідно частини першої статті 73 Закону акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Частина друга статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Встановлення виконавчим комітетом Первомайської міської ради Рішенням №264 обов'язку суб'єктів господарювання укласти договір пайової участі для того, щоб здійснювати розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ може негативно вплинути на конкуренцію між такими суб'єктами господарювання, оскільки не всі суб'єкти можуть мати змогу укласти даний договір та сплатити відповідні внески.

Крім того, відповідно до пункту 2.2 Порядку замовник, який має намір встановити тимчасову споруду, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС.

Згідно пункту 2.3 Порядку до заяви додаються:

- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування тимчасової споруди, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;

- реквізити замовника (найменування, П.І.Б., адреса, контактна інформація).

Цей перелік документів є вичерпним.

Враховуючи інформацію, надану виконавчим комітетом Первомайської міської ради від 05.10.2016 №5950/03.1-22 для укладення договору пайової участі суб'єкт господарювання (безпосередньо керівник юридичної особи, фізична особа-підприємець) або уповноважена ними особа звертається до Центру надання адміністративних послуг, якому подає наступні документи:

- заяву встановленого зразка відповідно до регуляторного акта – рішення виконавчого комітету міської ради від 10.06.2016 №264 "Про упорядкування розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібно роздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ";

- копію виписки або витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

- реквізити:

- для юридичної особи: повне найменування; місцезнаходження; код ЄДРПОУ; банківські реквізити (розрахункових рахунок, установа банку, МФО банку); посада та ПІБ керівника, телефон;

- для фізичної особи-підприємця: ПІБ, місце проживання, ідентифікаційний номер; копія паспорту; банківські реквізити – за наявності (розрахунковий рахунок, установа банку МФО банку), телефон;

- довідку Первомайської об'єднаної державної податкової інспекції ГУ ДФС у Миколаївській області щодо сплати податків;

- для сезонної торгівлі бахчевими культурами та сільгосппродуктами – висновки лабораторії про вміст нітратів у продукції;

- для сезонної торгівлі сосною та ялиною – документ, що підтверджує правомірність здійснення торгівлі сосною чи ялиною.

Так як договір пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою відповідно до Рішення №264 є підтверджуючим документом на право суб'єкта господарювання на розміщення засобу пересувної або об'єкту сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі, то виконавчий комітет Первомайської міської ради всупереч вимогам законодавства значно розширив перелік документів, необхідних для отримання дозволу на розміщення тимчасової споруди, що, в свою чергу, має негативний вплив на конкуренцію на вказаному ринку.

Вищевказане підтверджується зокрема тим, що станом на 05.10.2016 договори щодо пайової участі з утримання об'єктів благоустрою протягом 2016 року були укладені з 6 суб'єктами господарювання. Натомість ще 7 суб'єктам господарювання було відмовлено в

укладенні даних договорів, а причиною відмови послугувало саме подання заявниками неповного пакету документів.

Тобто, дії виконавчого комітету Первомайської міської ради можуть мати наслідком обмеження конкуренції між суб'єктами господарювання на відповідному ринку, так як виконавчий комітет Первомайської міської ради затвердив порядок розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі, виконання якого створило суб'єктам господарювання додаткові адміністративні бар'єри для входження на відповідний ринок.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування. Частина друга статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

Недотримання зазначених принципів призводить до обмеження конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції" порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

Згідно частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Отже, дії виконавчого комітету Первомайської міської ради, які полягають у встановленні рішенням від 10.06.2016 №264 "Про упорядкування розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ" обов'язку суб'єктів господарювання для розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі укласти договір щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою міста Первомайськ, що не відповідає вимогам чинного законодавства, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування у вигляді прийняття рішення органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

На подання з попередніми висновками у справі від 12.12.2016 №2-06/321-пв, отримане виконавчим комітетом Первомайської міської ради 20.12.2016 (згідно поштового повідомлення про вручення №5400129428402), жодних заперечень, пояснень чи будь-якої іншої інформації виконавчим комітетом Первомайської міської ради на адресу територіального відділення надано не було.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтею 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статтею 48 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 №90/299 (із змінами), адміністративна колегія Миколаївського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії виконавчого комітету Первомайської міської ради, код ЄДРПОУ 04056575 (адреса: 55213, Миколаївська обл., м. Первомайськ, вул. Грушевського, 3), які полягають у встановленні рішенням від 10.06.2016 №264 "Про упорядкування розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ" обов'язку суб'єктів господарювання для розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі укласти договір щодо пайової участі в утриманні об'єктів благоустрою міста Первомайськ, що не відповідає вимогам чинного законодавства, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування у вигляді прийняття рішення органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

2. Зобов'язати виконавчий комітет Первомайської міської ради привести у відповідність до вимог чинного законодавства рішення від 10.06.2016 №264 "Про упорядкування розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ", а також впорядкувати договірні відносини між суб'єктами господарювання, що розміщують засоби пересувної та об'єкти сезонної дрібнороздрібної торговельної мережі в місті Первомайськ, та виконавцем послуг з утримання об'єктів благоустрою протягом двох місяців з дня отримання цього рішення, про що в

п'ятиденний термін повідомити територіальне відділення з наданням підтверджуючих документів.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рішення органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду Миколаївській області у двомісячний строк з дня його одержання.

**Голова адміністративної колегії
Миколаївського обласного
територіального відділення
Антимонопольного комітету України**

В. Харченко